

Fødevareøkonomisk Institut
Afdeling for Fiskeriøkonomi- og forvaltning
Max Nielsen
8. juli 2005

Notat angående: Markedet for sild

1. Indledning

I nærværende notat beskrives verdensmarkedet for sild. Handelsstrømme og centrale aktører identificeres og faktorer der forklarer prisdannelsen analyseres. I tilknytning hertil gennemgås den danske position på verdensmarkedet. Formålet er, ved en gennemgang af verdensmarkedet, at vurdere om der er reelle muligheder for at afsætte de potentielt forøgede danske sildefangster, der kan følge med forøgede kvoter. Der er i notatet ikke inddraget effekterne af den norske boykot af eksport af atlantiskandisk sild til EU, som følger af uenigheden om fordelingen af kvoterne på atlantiskandisk sild i fempartsaftalen mellem Norge, EU, Island, Færøerne og Rusland.

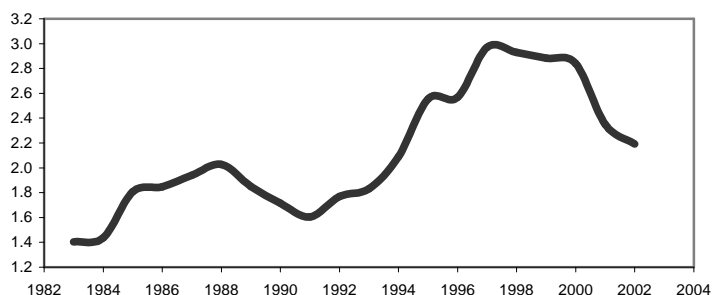
Notatet er opdelt i tre dele. Først beskrives situationen på verdensmarkedet. Derefter vurderes potentialet i den globale efterspørgsel og endelig gennemgås mulighederne for at afsætte evt. forøgede danske sildefangster.

2. Verdensmarkedet

Den globale fangst af sild var i 2002 2,7 mio. tons. Fangsterne af atlantehavssild (*Clupea harengus*) udgjorde 1,9 mio. tons, fangster af chilensk sild (*Strangomera bentincki*) 350.000 tons og fangster af stillehavssild (*Clupea pallasii*) 320.000 tons. Fangster af andre arter udgjorde 170.000 tons. Det vurderes, at en vis andel af alle arterne anvendes til industri, men det vides dog ikke, hvor stor denne andel er. Den chilenske sild skønnes dog næsten udelukkende at være til industri, hvilket indebærer at atlantehavssild og stillehavssild er de to væsentlige kilder til forsyning af verdensmarkedet for konsumsild.

Udviklingen i de globale fangster af sild til konsum (i det følgende afgrænset til atlantehavssild og stillehavssild) fremgår af figur 1.

FIGUR 1. Globale fangster af atlantehavssild og stillehavssild 1983-2002 (mio. tons).

De globale fangster stiger over perioden som helhed med 56%, selvom der har været udsving. De globale fangster er stigende indtil 1988, faldende indtil 1991 og er igen stigende indtil 1998. derefter har der været et fald indtil 2002. I 2003-2004 skønnes de globale fangster at have været stigende. Disse udsving følger bestandssituationen i den nordlige del af Atlanterhavet og de stigende fangster, over perioden som helhed, skyldes den gradvise genopretning af sildebestandene, efter at de var nedfisket og fiskeriet lukket i slutningen af 70'erne og starten af 80'erne.

De vigtigste globale leverandører af sild er angivet i tabel 1.

TABEL 1. Fangster af atlantehavssild og stillehavssild, fordelt på leverandører, 2002.

	Fangst (1.000 tons)
Norway	574
Russian Federation	332
Iceland	224
Canada	221
Denmark	112
United States	104
Andre	626
Total	2.193

Norge er verdens største leverandør af sild med en fangst på 574.000 tons, svarende til 1/4 af den globale forsyning. Norges fiskeri foregår udelukkende i Atlanterhavet. Rusland er næststørst med 332.000 tons fordelt med 40-60% på hhv. Atlanterhavet og Stillehavet. Derefter følger Island og Canada, som fanger nogenlunde lige meget, Danmark og USA. De canadiske og amerikanske fangster stammer primært fra Atlanterhavet.

Sild handles i en række forskellige produktformer som angivet i tabel 2.

TABEL 2. Eksport af sildeprodukter, fordelt på produktformer, 2002 (1.000 tons og mio. kr.).

Produktform	Mængde (1.000 tons)		Værdi (mio. kr.)
	Produceret vægt	Levende vægt ²	
Fersk	176	176	646
Frosset	692	692	2.741
Fersk filet ¹	44	79	358
Frosset filet ¹	136	245	1.218
Røget og saltet	16	29	197
Tilberedt og konserveret	116	209	1.821
Total	1.180	1.430	6.981

Noter:

1. Skøn.
2. Omregningsfaktoren er 1.8.

Den globale eksport af sildeprodukter udgjorde i 2002 1,2 mio. tons, (1,4 mio. tons levende vægt) til en værdi på 7,0 mia. kr. Målt i mængder afsættes 75% som uforarbejdet og resten i de forskellige forarbejdede produktformer. Målt i værdier er fordelingen 50-50% mellem uforarbejdede og forarbejdede. Frosset hel fisk er det største produkt med 2,7 mia. kr., efter fulgt af tilberedt og konserveret med 1,8 mia. kr. og frosset filet med 1,2 mia. kr.

Største eksportør er Norge med 2,8 mia. kr. i 2002, efterfulgt af Danmark med 1,1 mia. kr. Norge afsætter imidlertid primært frosne produkter (hel og filet), hvor Danmark har et bredere produktsortiment (syrnede sild, marinerede sild på glas, fersk sildefilet mv.). En anden væsentlig leverandør er Island. Polen og Tyskland har også en betydelig eksport af forarbejdede sildeprodukter baseret på import fra Norge, Island og Danmark.

Importører af sild på verdensmarkedet er angivet i tabel 3.

TABEL 3. Import af sildeprodukter, fordelt på modtagerlande og produktformer (mio. kr.).

	Global import (mio. kr.)
Fersk	<u>646</u> Danmark (45%) Norge (25%)
Frosset	<u>2.741</u> Rusland (22%) Nigeria (15%) Japan (15%) Ukraine (7%) Polen (3%)
Fersk filet	<u>358</u> Tyskland (71%)
Frosset filet	<u>1.218</u> Polen (33%) Tyskland (28%) Rusland (8%)
Røget og saltet	<u>197</u> Dominikanske Republik (46%) Italien (10%) Frankrig (9%)
Tilberedt og konserveret	<u>1.821</u> Tyskland (38%) USA (8%) Polen (8%) Sverige (6%) Rusland (4%)

Det fremgår at Tyskland med 1,3 mia. kr. er verdens største importør. Tilberedte og konserverede produkter er med 692 mio. kr. vigtigst, men importen af frosset og fersk filet er med hhv. 341 og 254 mio. kr. også betydende. Rusland er næststørste importør med 773 mio. kr., heraf 603 mio. kr. frosset hel fisk og 97 mio. kr. frosset filet. Polen er tredjestørst med en total import på 630 mio. kr. Som i Rusland er importen af frosne produkter størst med 402 mio. kr. frosset filet og 82 mio. kr. frosset hel fisk. Importen af tilberedte og konserverede sild til Polen udgør 146 mio. kr. og er således dobbelt så stor som de 73 mio. kr. i Rusland. Nigeria er verdens fjerdestørste sildeimportør med en import bestående udelukkende af frosset hel fisk på 411 mio. kr. På de følgende pladser er Japan med 410 mio. kr., Ukraine med 197 mio. kr., USA med 146 mio. kr. og Sverige med 109 mio. kr. Japan importerer udelukkende frosset hel sild med henblik på anvendelse af rognen. Ukraine udelukkende billige frosne hele sild, hvor USA og Sverige har en import af tilberedte og konserverede sild. Endelig har den Dominikanske Republik en import 91 mio. kr. røget og saltet sild.

Handelsstrømmene afspejler et verdensmarked, hvor prisdannelsen ikke skønnes at være global. Der skønnes at være et marked i Nordeuropa, dækkende nord for en linie mellem Paris og Moskva. Hovedmarkedet er Tyskland, men Rusland og Polen er også vigtige importører. Produktudvalget er imidlertid forskelligt på de tre markeder. I Tyskland importeres primært tilberedte og konserverede produkter, hvor der til Rusland primært importeres frosne hele sild. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med, at købekraften i Rusland er beskeden i sammenligning med Tyskland, hvorfor den almindelige befolknings efterspørgsel efter fisk alene kan imødekommes med billige

produkter som sild og makrel. Tilsvarende er efterspørgslen i Tyskland primært sildesalater og i mindre omfang marineret sild på glas, som er dyrere. En væsentlig del af de sildefileter, der importeres til Tyskland, skønnes således anvendt til videreforarbejdning. Polens største importvare er frosset filet, men også importen af syrnede sild er væsentlige. Frosset filet skønnes anvendt primært på hjemmemarkedet. Dette kan også være tilfældet med syrnede sild, men polske virksomheder vurderes også at indgå i en arbejdsdeling, hvor de importerer sild syrnet i Danmark (enten direkte fra Danmark eller gennem Tyskland), fyldes på glas eller i salater i Polen og reeksporteres til Tyskland. I Polen vurderes efterspørgslen at være rettet mod en højere forarbejdningsgrad end i Rusland, idet indkomstniveauet er højere.

Nigeria udgør et marked, hvortil der afsættes billige fiskeprodukter som frosset hel sild i et land med lille købekraft. Japan udgør et nichemarked for sild, hvor der fokuseres på rognen.

Priserne på det nordeuropæiske marked og i Japan og Nigeria skønnes ikke at være sammenhængende. Priserne skønnes ikke at følge hinanden over tid. Årsagen er, at Japan udgør et høj kvalitet og høj pris marked, hvor Nigeria er et lav kvalitet og lav pris marked. Japan afsættes der til uanset pris, hvor der afsættes til Nigeria, når der ikke er andre muligheder.

Det nordeuropæiske marked udgør hovedparten af verdensmarkedet, hvor priserne vurderes at følge hinanden over tid for ens produktformer. Priserne på råvaremarkederne i Norge og Danmark følger hinanden og er bl.a. bestemt af fiskeriet i Nordsøen og på atlantiskandisk sild¹. Stort udbud giver lave priser og omvendt. Ændringer i råvarepriser forplanter sig gennem værdikæden til Rusland og Polen, idet der på disse to markeder primært afsættes frosset hel sild og frosset sildefilet, primært fra Norge og Island, samt fra Ruslands selvforsyning. Ændringer i råvarepriserne vurderes kun i mindre omfang at forplante sig til det tyske marked. Dette skyldes, at de afsatte produkter har en højere forarbejdningsgrad hvor silderåvarer udgør en mere beskedne andel af omkostningerne. Det vurderes også at have betydning, at der i afsætningen til Tyskland opereres med langtidskontrakter. Ændringer i efterspørgslen forplanter sig også gennem værdikæden til råvarepriserne, dog primært fra Rusland og Polen, idet indkomsterne her udvikler sig hurtigere end i Tyskland. I samhandelen med Rusland har valutakursen ligeledes en betydning, der forplanter sig gennem værdikæden. Det nordeuropæiske marked skønnes således at bestå af flere del-markeder efter forædlingsgraden, som dog er geografisk sammenhængende.

Handelsstrømmene er i tabel 4 kombineret med selvforsyningen på de vigtigste globale sildemarkeder, hvor forbruget fremgår. De tre markeders samlede andel af verdensmarkedet udgør 44% af den globale importværdi. Tages højde for at silden optræder flere gange i den globale import, idet den i en række tilfælde fiskes i et land, forarbejdes i et andet og forbruges i et tredje, dækkes en væsentlig større andel af den globale import.

¹ Nielsen, M. (2004), International Market Integration and Demand: An Analysis of the Norwegian and Danish Herring Market, *Food Economics*, 1:176-184.

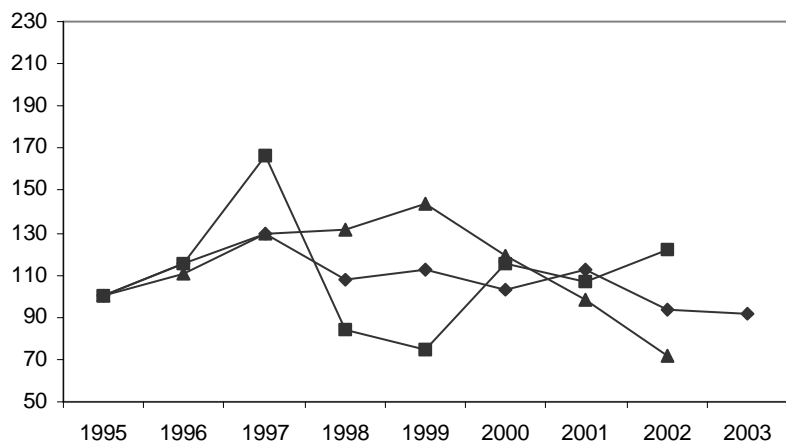
TABEL 4. Forbrug, import og eksport af sild på de vigtigste globale sildemarkeder (1.000 tons levende vægt, mio. kr. og kr./kg. produceret vægt).

	Tyskland			Rusland			Polen		
	Mængde	Værdi	Pris	Mængde	Værdi	Pris	Mængde	Værdi	Pris
Fangst	57	.	.	332	.	.	37	.	.
Import									
- Fersk	6	45	7.99	3	11	3,65	2	7	3,29
- Frosset	10	65	6.34	164	629	3,84	15	75	5,01
- Fersk filet	29	145	9.00	0	0	.	6	16	8.10
- Frosset filet	67	393	10.50	22	102	8,16	85	402	8,56
- Røget og saltet	11	119	20.25
- Syrnet	36	295	14.84
- Konserves	58	492	15.61
- Tilberedt/konserveret	÷	÷	÷	8	78	16,71	11	148	13,26
- Total	216	1,555	12.28	198	820	4,46	119	648	8,24
Eksport total	67	497	11.03	99	337	3,44	54	486	15,81
Forbrug									
- Total (1.000 tons)	206	.	.	431	.	.	102	.	.
- Per capita (kg.)	2,6	.	.	2,9	.	.	2,6	.	.

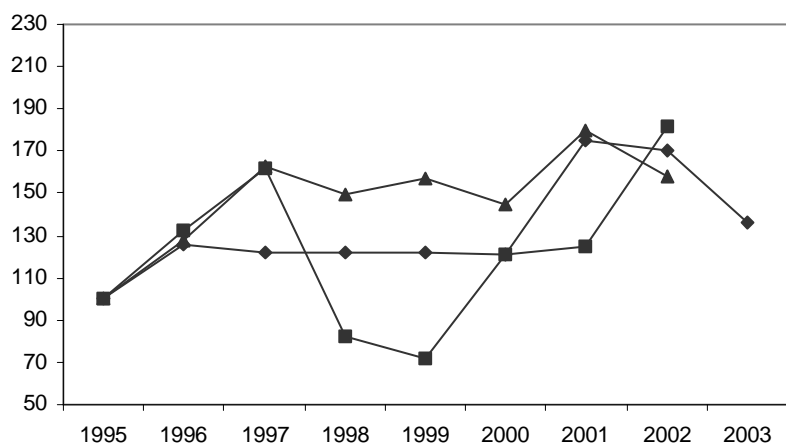
Rusland har verdens største forbrug af sildeprodukter målt i mængder. Både totalt med 431.000 tons og per capita forbrug med 2,9 kg. Derefter følger Tyskland med 206.000 tons og Polen med 102.000 tons. Per capita forbruget af sild udgør 2,6 kg. i både Polen og Tyskland. Forbruget af sild er imidlertid i forskellige produktformer på de tre markeder. Tyskland udgør det ene yderpunkt med et stor andel af forbruget i forarbejdet form, idet 60% af importværdien består af konserverede, syrnede, røget og saltede sild. Rusland er det andet yderpunkt med en import af uforarbejdede sild på 80% af den totale importværdi. Imellem er Polen med import af alle produktformer, dog med hovedvægt på filet som udgør 2/3 af den totale importværdi. Polen har også en væsentlig import af syrnede sild (fra Danmark og Tyskland), som delvist forarbejdes (fyldes i glas og salater) og reeksporteres til primært Tyskland.

Udviklingen i importen af sildeprodukter i perioden 1995-2003 er angivet i figur 2 i mængder, værdier og priser for de tre hovedmarkeder.

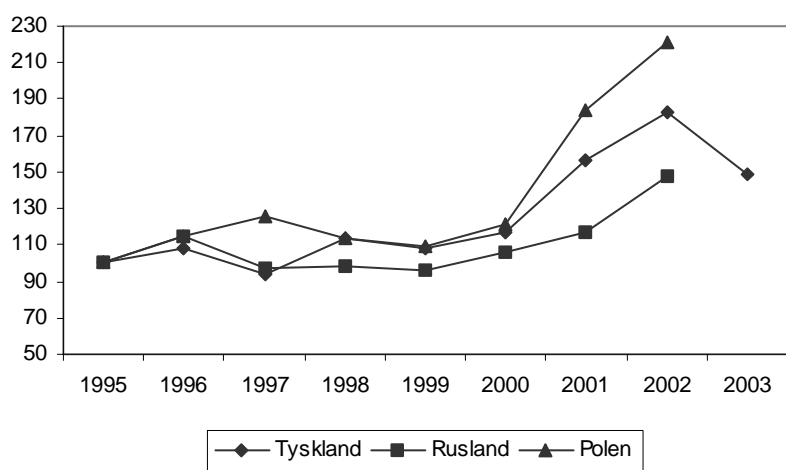
FIGUR 2. Udviklingen i importen af sildeprodukter til de vigtigste globale markeder, 1995=100.

a. Mængde

b. Værdi

c. Pris

Anm.: Udviklingen i Rusland og Polen er angivet ekskl. filet.

Det fremgår at priserne i Tyskland, Polen og Rusland følger hinanden og er konstante indtil 2000, kraftigt stigende i 2001-2002, for derefter at falde igen. Der er flere årsager til den kraftige prisstigning. For det første faldt udbudet af råvarer, som følge af at kvoterne i Nordsøen og i Norskehavet blev reduceret disse år. Endvidere steg købekraften på markederne i det tidligere Sovjetunionen og Østeuropa, hvilket kan have medvirket til at trække priserne i EU med op. Også det faldende udbud af Alaskasej i Rusland i 2001 kan, såfremt Alaskasej og sild er substitutter, have givet et opadgående pres på prisen på sild. Først i Rusland og derefter i Tyskland. Endelig kan usikker information om potentialet på slutmarkederne i Rusland og Østeuropa blandt norske eksportører, have medført, at de har overvurderet potentialet af disse markeder.

Importmængderne er konstante i Tyskland. Mængderne er stigende i Polen indtil 1999, men falder derefter. I Rusland er mængderne svagt stigende over perioden som helhed, men der er væsentlige udsving i 1997-99 som følge af først en stigende efterspørgsel og derefter en devaluering af den russiske rubel.

Importværdierne følger udsvingene i priserne.

Markedsandelene for leverandører på de tre markeder er angivet i tabel 5 for det seneste kendte år.

TABEL 5. Leverandørers markedsandele på de vigtigste globale markeder (mio. kr. og pct.).

	Tyskland 2003	Rusland 2000 ¹	Polen 2002 ¹
Total importværdi (mio. kr.)	<u>1.239</u>	<u>773</u>	<u>630</u>
Markedsandele (%)	Danmark (30%) Polen (25%) Holland (14%)	Norge (83%)	Norge (58%) Danmark (14%)

Det fremgår at Danmark og Polen har de største markedsandele i Tyskland, hvor Norge i det seneste år, hvor data har været tilgængelige, er førende både i Rusland og Polen. Set i forhold til 1995 er markedsandelene forholdsvis stabile i Tyskland, dog med forøgede markedsandele til Polen og faldende til Holland. I Polen er der større udsving. Norge opretholder en førende position, hvor Danmark vinder markedsandele og Tyskland taber. I Rusland opretholder Norge sin altdominerende position.

3. Efterspørgsel efter sild på verdensmarkedet

Efterspørgslen afhænger af købekraften (indkomsten) og præferencerne i de lande, hvor sild potentielt kan afsættes.

Indkomstens effekt på efterspørgslen måles gennem indkomstelasticiteten, som angiver hvor meget efterspørgslen påvirkes, når indkomsten stiger med 1%. Der haves ikke kendskab til undersøgelser, hvori indkomstelasticiteten for sild på de store markeder i Tyskland, Polen og Rusland identificeres. Derfor kendes effekten af indkomstændringer

ikke i disse lande. Burton (1992)² estimerer imidlertid en indkomstelasticitet på 0,1 på sild og makrel samlet i UK, hvorfor sild og makrel er nødvendige varer. Dvs. i UK vil en stigning i indkomsten med 1% indebære, at efterspørgslen efter sild og makrel samlet stiger 0,1%. Indkomstelasticiteten vurderes at ligge på samme niveau i Tyskland, men højere i Polen og Rusland. Dette skal ses i sammenhæng med, at indkomstniveauet i Tyskland er væsentligt højere end i Polen og Rusland samtidig med, at prisen på sild er nogenlunde den samme. Stigende indkomst forventes således at få større effekt på efterspørgslen efter sild i Polen og Rusland end i Tyskland. Sammenholdes dette med, at indkomsterne i Polen og Rusland er steget med hhv. 5,5% og 4,2% årligt i 1999-2003 (Worldbank) mod 2,8% i Tyskland, formodes efterspørgslen på de to markeder i væsentlig fremgang.

Ændringer i forbrugernes præferencer påvirker også efterspørgslen. Her er det væsentligt, at per capita forbruget af fisk og fiskeprodukter i Polen med 6 kg. er lavere end i Tyskland med 12 kg. Rusland vurderes også at ligge på et niveau under Tyskland. Det lave forbrug af fisk og fiskeprodukter indebærer, at forbrugerne i fremtiden vil forøge deres fiskeforbrug i forhold til andre fødevarer i takt med, at udbudet og derved mulighederne herfor forbedres. Når efterspørgslen efter fisk forøges, må denne i starten, forventes imødekommet af det, der er råd til dvs. de billigere fiskearter og produkter. Her er sild central, bl.a. fordi det i forvejen er en kendt fiskeart i Polen og Rusland.

I denne sammenhæng er indkomstfordelingen i samfundet imidlertid afgørende. Således lever 10% af den russiske befolkning på samme velfærdsniveau som i Vesteuropa³, samtidig med at den resterende del af befolkningen lever på et væsentligt lavt niveau. Sild, som er en billig fiskevare, skønnes således at være mere efterspurgt i et lavindkomstsamfund, des mindre indkomstspredningen er. Med stor indkomstspredning vil den rigeste del af befolkningen have råd til at efterspørge en bred vifte af fiskearter og produkter og ikke alene billige fiskeprodukter som sild. Med en mindre indkomstspredning vil billige fiskeprodukter som sild være mere i fokus.

Præferencerne skønnes endvidere med de stigende indkomster gradvist at rette sig mere mod forarbejdede produkter af sild, så som marineret sild på glas og sildesalater, frem for fx frosset hel sild og sildefilet. Dette er fx sket i Rusland, hvor afsætningen af forarbejdede sild er i fremgang dog fra et lavt niveau.

Endelig vurderes det at have positiv betydning for efterspørgslen efter sild i Polen og Rusland, at der er kraftig tilvækst i tilstedeværelsen af supermarkeder og detailkæder som muliggør distribution af sild til områder, hvor det tidligere ikke kunne lade sig gøre.

² Burton M. (1992), The Demand for Wet Fish in Great Britain, *Marine Resource Economics*, 7:57-66.

³ Eksportutvalget for Fisk (Norge), Pelagiske Dager 2002, Foredragsnotater, tilgængelig på: <http://www.seafood.no/>.

4. Muligheden for at afsætte forøgede danske sildefangster

Der vurderes således at være en stigende efterspørgsel efter sild i bl.a. Polen og Rusland. Samtidig kan det ikke udelukkes, at der fremover vil opstå muligheder for at forøge kvoterne af sild til danske fiskere, bl.a. som følge af positive bestandsvurderinger for de vigtigste sildebestande i Nordsøen, Skagerrak og på atlantiskandisk sild. Sker dette, vil det danske udbud potentielt kunne forøges. Det centrale spørgsmål er så, om det er muligt at afsætte de potentielt forøgede fangster til eksempelvis Polen og Rusland.

Til belysning af dette forhold identificeres, hvilke størrelsessorteringer den danske råvareforsyning af sild består af, samt hvilke farvand de kommer fra. Derigennem vurderes, i hvilket omfang potentielt forøgede danske fangster kan afsættes i Polen og Rusland.

Indtil i dag har det alene i mindre omfang været nødvendigt for danske sildeeksportører at finde nye markeder, idet der afsættes på et veletableret marked i Tyskland. Forøges fangster af sild kan det imidlertid blive nødvendigt. Her er Polen og Rusland centrale, jf. de foregående afsnit. Forøget afsætning på disse markeder kunne samtidig kombineres med at outsource løntunge arbejdsprocesser, fx påfyldning af sild på glas og i salater.

Ved etablering i Polen kan der skabes afsætning i Polen og samtidig spares lønomkostninger ved at placere visse arbejdsprocesser på varer, der slutteligt afsættes i Tyskland, i Polen. Muligvis kunne etablering i Polen også være et ”brohoved” for forøget eksport af forarbejdede sildeprodukter til Rusland.

Rusland forsynes i dag næsten udelukkende fra Norge samt fra selvforsyning. Disse to lande har ikke, som Danmark, tradition for forarbejdning og derfor kunne danske sildeproducenter prøve at etablere en eksport af forarbejdede sild til Rusland. Specielt hvis råvaregrundlaget forøges, vil det blive muligt at ekspandere i Rusland, samtidig med at hovedmarkedet i Tyskland bevares. Det skal dog understreges at evt. devalueringer af rublen fra dag til dag kan fjerne muligheden for afsætning til Rusland. Dette er et væsentligt usikkerhedsmoment.

De samlede danske landinger er angivet i mængder i tabel 6, fordelt på fangstfarvand og størrelsessortering.

TABEL 6. Landinger af sild til konsum i Danmark, fordelt på farvand og størrelsessortering, 2003.

	Mængde (tons)	Andel ¹ (%)		
		Store	Mellemstore	Små og ufordelte
Atlantiskandisk (ICES I+II)	27.300	71	26	3
Nordsøen	103.000	20	70	10
Skagerrak	30.400	31	49	20
Kattegat	11.300	8	22	70
Østersøen	<u>14.500</u>	<u>6</u>	<u>27</u>	<u>66</u>
Total	186.900	27	54	18

Noter: 1. Store sild er størrelsessortering 1, mellemstore sild størrelsessortering 2 og små og ufordelte sild alle andre størrelsessorteringer.

Det fremgår, at mere end halvdelen af fangsterne stammer fra Nordsøen, men at også fangsterne fra Skagerrak og atlantiskandisk sild er vigtige. Det fremgår endvidere, at fangsterne af atlantiskandisk sild indeholder den største andel af store fisk med 71% af fangsterne bestående af store sild. Fangsterne i Nordsøen og Skagerrak består hovedsageligt af mellemstore sild, hvor fangsterne i Østersøen og Kattegat primært består af små sild. Potentielt forøgede danske fangster af atlantiskandisk sild, sild fra Nordsøen og sild fra Skagerrak vurderes på dette grundlag, at kunne afsættes til Polen og Rusland i væsentligt omfang, idet fangsterne forventes at indeholde en betydelig andel af større (store og mellemstørrelse) sild. Potentialet for sild fra Østersøen og Kattegat er mindre, da der i disse farvande er en mindre andel af større sild.

Priserne for de samlede danske landinger er i tabel 7 fordelt på farvand og størrelser.

TABEL 7. **Priser på sild landede i Danmark til konsum, fordelt på farvand og størrelsessortering, 2003 (kr./kg.).**

	Store	Mellemstore	Små og ufordelt	Total
Atlantiskandisk (ICES I+II)	2.93	2.40	2.59	2.79
Nordsøen	1.91	2.04	1.68	1.98
Skagerrak	1.89	1.87	1.44	1.79
Kattegat	2.30	2.04	1.57	1.73
Østersøen	<u>2.40</u>	<u>1.85</u>	<u>1.46</u>	<u>1.63</u>
Total	2.31	2.04	1.57	2.03

Det fremgår at gennemsnitspriserne er størst på sild fra Barentshavet, mindre på sild fra Nordsøen og Skagerrak og mindst på sild fra Kattegat og Østersøen. Priserne er endvidere stigende med størrelsen af silden i alle farvande, ekskl. Nordsøen og Skagerrak, hvor de er nogenlunde ens for store og mellemstore sild. Prisforskelle mellem farvande kan derfor primært forklares ved forskelle i størrelsessammensætningen.

Forøgede danske fangster af atlantiskandisk sild, samt sild fra Nordsøen og Skagerrak vurderes således potentielt at have en størrelse, der gør dem egnede til afsætning i Polen og Rusland. De er relativt store og afsættes til rimelige priser. Sild fra de tre farvande vurderes endvidere at kunne afsættes i alle produktformer, herunder som syrnedede sild, marineret sild på glas, matjessild og som ingrediens i sildesalater. Sild fra Kattegat og Østersøen er mindre og billigere.

5. Konklusion

På grundlag af ovenstående kan konkluderes at:

- Norge og Rusland er verdens største sildefiskerinationer og at Danmark er verdens største sildeforarbejdningnation.
- Tyskland, Rusland og Polen er verdens tre største aftagere af sild, som udgør dele af det samme verdensmarked. Tyskland har en differentieret efterspørgsel efter en række forskellige produktformer, Polen importerer primært frosset filet og syrnede sild, hvor Rusland importerer frosset hel sild.
- Efterspørgslen efter sildeprodukter vurderes stigende i Polen og Rusland og konstant i Tyskland.
- Potentielt forøgede danske fangster af atlantiskandisk sild og sild fra Nordsøen og Skagerrak vurderes at kunne finde afsætning i Polen og Rusland. Specielt de store og mellemstore sild vurderes afsætningsegnete på disse to markeder i en række forskellige produktformer.